

Presennol

Y Cyngorydd HJ David – Cadeirydd

JC Spanswick
HM Williams

N Farr
JPD Blundell

W R Goode

J Gebbie

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

Swyddogion:

Alex Rawlin	Rheolwr Polisi Corfforaethol a Materion Cyhoeddus
Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Claire Marchant	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Janine Nightingale	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau
Kelly Watson	Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Michael Pitman	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Pwyllgorau
Stephen Griffiths	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau

222. **YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB**

Dim

223. **DATGANIADAU O DDIDDORDEB**

Eitem 4:

Cyng J Spanswick – Buddiant sy'n Rhagfarnu

Eitem 12:

Cyng N Farr – Diddordeb Personol

Cyng J Gebbie – Diddordeb Personol

Cyng JP Blundell – Diddordeb Personol

224. **CYMERADWYO COFNODION**

PENDERFYNWYD: Cymeradwyo cofnodion cyfarfod 18/07/2023 fel cofnod gwir a chywir.

225. **CYNLLUN CYNALIADWYEDD 3 BLYNEDD I WELLA CANLYNIADAU AR GYFER GWASANAETHAU PLANT A THEULUOEDD YM MHEN-Y-BONT AR OGWR**

Cyflwynodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant adroddiad a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i gymeradwyo cynllun 3 blynedd i wella canlyniadau i blant a theuluoedd ym Mhen-y-bont ar Ogwr.

Eglurodd fod adolygiad arbenigol manwl a gynhaliwyd gan y Sefydliad Gofal Cyhoeddus (IPC) wedi'i gomisiynu gan y Bwrdd Rheoli Corfforaethol (CMB). Mae'r dadansoddiad o'r adolygiad hwnnw wedi'i grynhoi yn yr adroddiad hwn a dyma'r dystiolaeth greiddiol i gefnogi'r newidiadau system yn y cynllun.

CABINET - DYDD MAWRTH, 19 MEDI 2023

Amlygodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles y canfyddiadau/ystadegau o adolygiad yr IPC a oedd wedi'u nodi yn adran 3 o'r adroddiad.

Roedd adolygiad yr IPC yn ymdrin â'r themâu canlynol:

1. Clywed a gweithredu ar lais plant a theuluoedd
2. Sicrhau gweithlu sefydlog, parhaol â chefnogaeth dda.
3. Gwella arfer.
4. Mwyhau effaith ein gwasanaethau a'n hymyriadau.
5. Ymateb mwy effeithiol i deuluoedd ag anghenion cymhleth
6. Gweithio'n ddi-dor gyda phartneriaid
7. Gwell systemau cudd-wybodaeth a gwybodaeth

Mae'r camau strategol allweddol a oedd wedi'u nodi i CBS Pen-y-bont ar Ogwr eu cyflawni dros y 3 blynedd nesaf a sut y bydd cynnydd yn cael ei fesur wedi'u nodi yn y cynllun yn Atodiad 1.

Dywedodd y dirprwy arweinydd fod yr adroddiad wedi bod yn amser hir i ddod, a thra ei fod yn newid i'r model gweithredu presennol, roedd yn gynllun angenrheidiol a chynaliadwy i sicrhau diogelwch ein trigolion. Ychwanegodd fod yr holl dystiolaeth gan ein hymgynghorwyr annibynnol, y Sefydliad Gofal Cyhoeddus, JICPA ac Arolygiaeth Gofal Cymru i gyd wedi nodi bod cynllun cynaliadwyedd 3 blynedd i wella canlyniadau i wasanaethau plant a theuluoedd ym Mhen-y-bont ar Ogwr yn hanfodol.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet dros Ddiogelwch Cymunedol a Lles beth fyddai'n wahanol gyda'r model newydd o gymharu â'r model presennol.

Eglurodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant tra bydd defnyddwyr gwasanaethau yn cael mynediad at ystod o opsiynau fel y gwelant yn dda, bydd y model newydd yn ceisio crynhoi'r opsiynau hyn yn un pwynt mynediad. Enghraifft o hyn mewn manau eraill yng Nghymru oedd Cyngor Gwent a'u model SPACE sy'n torri i lawr ar drosglwyddo i wasanaethau eraill, trawsgyfeiriadau a rhestrau aros am wasanaethau.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet dros Gyllid, Adnoddau a Chyfreithiol sut yr oeddem yn mynd i fonitro cynnydd y cynllun hwn a pha mor dda yr oedd yn gweithio.

Eglurodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant mai un o'r argymhellion yn dilyn cyfarfod Craffu diweddar oedd sicrhau bod y gwasanaeth yn dynnach o ran mesur cynnydd yn erbyn perfformiad. Un o'r ffyrdd y byddem yn ceisio gwneud hyn yw sefydlu Bwrdd Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol gyda'r Arweinydd ac Aelodau eraill y Cabinet a'r CMB yn rhan o'r bwrdd hwnnw.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn:

- Cymeradwyo 'Meddwl am y Teulu', y cynllun cynaliadwyedd 3 blynedd ar gyfer plant a theuluoedd ym Mhen-y-bont ar Ogwr.
- Cytunwyd i gyflwyno trosglwyddiad cyllideb o £1m i wasanaethau cymdeithasol i'r Cyngor i'w gymeradwyo yn unol â Rheolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor;
- Nodwyd y defnydd ychwanegol o EMRs o £2.5m yn y flwyddyn ariannol gyfredol i gefnogi'r gwasanaeth fel y manylir yn yr adroddiad.

226. **POLISI'AU CYFARWYDDIAETH GWASANAETHAU CYMDEITHASOL A LLESANT - CYNLLUN SETLIAD YR UNDEB EWROPEAIDD**

Cyflwynodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant adroddiad a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i'r polisi newydd a enwyd ac a oedd ynghlwm yn y ddogfen yn Atodiad 1 er mwyn cefnogi plant a phobl ifanc sydd â phrofiad o ofal ac sydd â'r hawl i wneud cais i setlo o dan Setliad yr Undeb Ewropeaidd. Cynllun.

Ymgysylltwyd ag aelodau perthnasol o'r Gyfadran Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant a rhoddwyd cefnogaeth i ddrafftio cynnwys y polisi ynghylch yr angen am bob maes perthnasol o'r gwasanaeth.

Mae polisi Cynllun Setliad yr Undeb Ewropeaidd (EUSS) wedi'i ddatblygu i gefnogi'r prosesau o nodi a chefnogi unrhyw blant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (CBSP) neu'r rhai sy'n gadael gofal sydd neu a allai fod yn gymwys i ymgartrefu yn y DU o dan y cynllun hwn. Roedd rhagor o wybodaeth yn adran 3 o'r adroddiad.

Pwysleisiodd y Dirprwy Arweinydd bwysigrwydd y polisi hwn a chyfeiriodd yr aelodau at 6.5 o Atodiad 1 sy'n nodi amgylchiadau plant a pham y byddent yn cael eu rhoi ar y cynllun. Mae nifer y plant y bydd angen y cynllun hwn arnynt yn mynd i gynyddu ledled Cymru ac felly roedd yn iawn ac yn briodol gweithredu'r cynllun hwn yn gyflym.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn ystyried ac yn cymeradwyo'r polisi newydd ar gyfer Cynllun Setliad yr Undeb Ewropeaidd fel sydd ynghlwm yn Atodiad 1.

227. **ADOLYGIAD PORTH PROSIECT HYBONT**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau adroddiad a oedd yn darparu adolygiad o'r Prosiect HyBont hyd yn hyn ac yn gofyn i'r Cabinet benderfynu ar y ffordd ymlaen. Mae'n amlinellu'r hyn a ystyrir ar hyn o bryd fel y camau nesaf ac amcangyfrif o'r costau cysylltiedig os bydd y Cabinet yn cytuno i'r Cyngor barhau yn ei rôl bresennol yn y prosiect.

Eglurodd nad oedd yr adroddiad yn mynd i mewn i ddadansoddiad risg llawn, ond yn hytrach goblygiadau ariannol parhau gyda'r prosiect.

Dywedodd er mwyn i CBS Pen-y-bont ar Ogwr gwblhau'r cerrig milltir gofynnol ar hyn o bryd ystyrir bod angen cyllideb refeniw o tua £525,000 rhwng nawr a Gorffennaf 2025 (£215,000 yn 2023/24 a £310,000 yn 2024/25). Yn ogystal, amcangyfrifwyd bod angen tua £6 miliwn o arian cyfalaf. roedd manylion pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Newid Hinsawdd a'r Amgylchedd ei fod yn adroddiad anffodus i'w weld ger ein bron. Mae'n rhoi golwg realistig ar sefyllfa ariannol ein hawdurdod yn ogystal â llawer o awdurdodau eraill yng Nghymru. Nid oedd dichonoldeb parhau â'r prosiect yn bosibl yn enwedig pan fydd angen bod yn ofalus am bob ceiniog a wariwyd.

Ychwanegodd er ei fod yn credu bod hydrogen gwyrdd yn rhan o'r dyfodol, nid oedd y Cyngor mewn sefyllfa ariannol i barhau â'r prosiect ar hyn o bryd.

Adleisiodd yr Aelod Cabinet Tai, Cynllunio ac Adfywio y sylwadau hyn a phwysleisiodd yr anhawster i ariannu prosiectau yn ystod cyfnod ariannol mor anodd i'r Cyngor.

Ychwanegodd yr Aelod Cabinet dros Gyllid, Adnoddau a Chyfreithiol fod yn rhaid i'r Cyngor ddarparu gwasanaethau sy'n hanfodol, ac felly nid oedd prosiectau fel Hybont,

CABINET - DYDD MAWRTH, 19 MEDI 2023

er eu bod yn bwysig ar gyfer nodau Net Sero 2030, mor hanfodol ag addysg a gofal cymdeithasol.

Ychwanegodd yr Arweinydd bod angen i ni fel Cabinet wneud dewisiadau anodd, ac nid oedd parhau i ariannu hyd at £6 miliwn o bosibl yn opsiwn ariannol hyfyw ar hyn o bryd.

PENDERFYNWYD: bod y Cabinet yn:

1. Nodwyd yr adroddiad hwn a'r gwaith manwl a wnaed hyd yma ar y prosiect hwn.
2. Cytunwyd i fynd ar drywydd Opsiwn B a thynnu'n ôl o'r prosiect ar hyn o bryd, oherwydd anallu'r Cyngor i gwrdd â'r ymrwymadau ariannol sylweddol sydd eu hangen ac amserlenni'r prosiect. Fodd bynnag, argymhellir hefyd bod y Cyngor yn cynnal deialog gyda phartneriaid, gan gynnwys Llywodraeth Cymru ac iddynt nodi llwybr amgen ymlaen gydag MEL.
3. Awdurdod wedi'i ddirprwyo i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau, mewn ymgynghoriad â'r Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro, i roi rhybudd i MEL o'r bwriad i dynnu'n ôl o'r Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth dyddiedig 8 Gorffennaf 2022.

228. **ADRODDIAD BLYNYDDOL GWASANAETHAU RHEOLIADOL A RENNIR 2022-23**

Cyflwynodd Pennaeth GRhR adroddiad ar Adroddiad Blynyddol y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir 2022-23 i'w nodi.

Roedd yr agweddau allweddol ar berfformiad gweithredol ar draws y rhanbarth o'r Adroddiad Blynyddol wedi'u nodi yn adran 3 o'r adroddiad. Roedd yr atodiadau amrywiol yn amlinellu mesurau perfformiad SRS, erlyniadau terfynol, datganiad alldro dros dro a'r cynllun busnes ar gyfer 2023-24.

Dywedodd yr Aelod Cabinet Tai, Cynllunio ac Adfywio fod yr adroddiad yn dangos pa waith y gellir ei wneud pan gaiff ei rannu ar draws y rhanbarth ac fel Cadeirydd y Pwyllgor Rheoleiddio a Rennir gwelodd y gwaith a wnaethpwyd ledled Pen-y-bont ar Ogwr, Bro Morgannwg a Caerdydd. Ychwanegodd, o ran yr erlyniadau a grybwyllwyd yn yr adroddiad, ei fod yn dyst i ba mor galed y mae'r tîm wedi gweithio i gasglu'r holl wybodaeth angenrheidiol.

Roedd yr Aelod Cabinet dros Dai, Cynllunio ac Adfywio yn falch o weld bod Pen-y-bont ar Ogwr yn cydymffurfio 98% o ran safonau hylendid bwyd. Mae hyn yn arbennig o foddhaol gyda'r holl fwytai newydd sydd wedi agor yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf.

Soniodd yr Aelod Cabinet dros Newid Hinsawdd a'r Amgylchedd am dai sydd o safon wael o ran effeithlonrwydd ynni ond mae tenantiaid yn ofni cwyno i'r landlordiaid am hyn. Gofynnodd beth allai'r GRhR ei wneud i fynd i'r afael â'r materion hyn.

Dywedodd Pennaeth y GRhR fod hwn yn faes gwaith newydd i GRhR ac felly'r dull a ddefnyddiwyd oedd gweithio gyda'r tenantiaid a'r landlordiaid i sicrhau cydymffurfiaeth, fodd bynnag mae'n broses hir sy'n gofyn am gamau, ac roedd landlordiaid amrywiol ar wahanol gamau. o'r broses hon. Roedd hefyd nifer o ddeddfwriaethau ar waith sy'n golygu bod eithriadau ar rai eiddo a oedd hefyd yn her.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet wedi Nodi Adroddiad Blynyddol y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir ar gyfer 2022-23

229. **ADRODDIAD CYNNYDD BLYNYDDOL RHEOLI ANSAWDD AER LLEOL 2023**

CABINET - DYDD MAWRTH, 19 MEDI 2023

Cyflwynodd y Rheolwr Gweithredol, Gwasanaethau Menter ac Arbenigol, Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir adroddiad a oedd yn:

1. Wedi gofyn am gymeradwyaeth ar gyfer Adroddiad Cynnydd Blynyddol Rheoli Ansawdd Aer Lleol (LAQM) Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr 2023 yn seiliedig ar y setiau data ansawdd aer a gafwyd yn 2022.
2. Diweddarau'r Cabinet ar gynnydd tuag at y Cynllun Gweithredu Ansawdd Aer (AQAP) ar gyfer Ardal Rheoli Ansawdd Aer Stryd y Parc.
3. Wedi darparu manylion ymgyrch iechyd y cyhoedd a gynlluniwyd i wella ymwybyddiaeth o faterion ansawdd aer ac Ardal Rheoli Ansawdd Aer Stryd y Parc. Mae cyllid ar gyfer y prosiect hwn wedi'i gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru drwy gynllun cronfa gymorth Rheoli Ansawdd Aer Lleol 2023-24.

Esboniodd fod Adroddiad Cynnydd Blynyddol 2023 yn cadarnhau, yn 2022, bod dau safle ar Stryd y Parc yn rhagori ar yr amcan ansawdd aer ar gyfer nitrogen deuocsid fel y rhagnodir yn Rheoliadau Ansawdd Aer (Cymru) 2000 a'r Ansawdd Aer (Diwygio) (Cymru) Tudalen 222 Rheoliadau 2002. Mae pob lleoliad arall ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn parhau i fodloni'r holl amcanion ansawdd aer perthnasol eraill.

Eglurodd ymhellach y gwaith o amgylch Stryd y Parc ac ardal canol y dref ac amlygodd y ffigurau yn ymwneud â NO₂ a'r cynllun gweithredu yn dilyn y canlyniadau hyn yn dilyn model Gwneud Cyn Lleied â Phosibl (DM) a Gwneud Rhywbeth (DS). Amlygwyd rhagor o fanylion yn adran 3 o'r adroddiad.

Croesawodd yr Aelod Cabinet Tai, Cynllunio ac Adfywio yr adroddiad a dywedodd fod Pen-y-bont ar Ogwr yn ffodus iawn i gael dim ond 1 ardal nad oedd yn cyrraedd safonau ansawdd aer. Esboniodd fod byw yn Llundain am dros 10 mlynedd yn agoriad llygad i'r hyn y gall ansawdd aer gwael ei wneud i iechyd trigolion. Roedd yn braf gweld bod camau'n cael eu cymryd ar y maes sy'n peri pryder ym Mhen-y-bont ar Ogwr ac yn edrych ymlaen at weld rhagor o fanylion mewn cyfarfod Cabinet sydd i ddod.

Ategodd yr Arweinydd y sylwadau hyn a dywedodd fod pobl mewn ardaloedd ansawdd aer gwael yn aml yn dioddef o bryderon iechyd mawr ac mewn rhai achosion gall ladd. Rydym yn ffodus ym Mhen-y-bont ar Ogwr bod ansawdd yr aer o safon dda ond yn edrych ymlaen at weld gwelliannau yn Park Street yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet

- Nodi canlyniadau monitro ansawdd aer a gasglwyd yn 2022 a chymeradwyo Adroddiad Cynnydd Blynyddol 2023 (ynghlwm fel Atodiad 1) i'w gyflwyno fel fersiwn derfynol i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Rhagfyr 2023.

- Nodwyd y cynnydd a wnaed o ran datblygu'r Cynllun Gweithredu Ansawdd Aer ar gyfer Stryd y Parc ac y bydd adroddiad Cabinet ar wahân i gymeradwyo'r Cynllun Gweithredu Ansawdd Aer terfynol yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet maes o law.

230. **CYNLLUN GWEITHLU STRATEGOL**

Cyflwynodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol adroddiad a oedd yn ceisio cymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer y Cynllun Gweithlu Strategol drafft 2023-2028.

Mae'r Cynllun Gweithlu Strategol Drafft 2023-2028 yn Atodiad 1 ac yn cynnwys:

- Ymlyniad i'n Cynllun Corfforaethol a blaenoriaethau strategol allweddol eraill,
- Proffil ein gweithlu,

- Ein themâu gweithlu yn y dyfodol a chamau gweithredu blaenoriaeth

Dyweddod fod y cynllun wedi'i ddatblygu a'i ystyried gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol, gydag argymhellion y pwyllgor yn cael eu hymgorffori a oedd yn cynnwys eglurder ar gyfradd trosiant staff, yr angen parhaus i gofnodi swyddi gwag ar draws pob cyfarwyddiaeth, a monitro'r swyddi gwag yn y dyfodol. cynllun. Roedd rhagor o fanylion yn adran 3 o'r adroddiad.

Croesawodd yr Aelod Cabinet dros Gyllid, Adnoddau a Chyfreithiol yr adroddiad a diolchodd i bawb a fu'n ymwneud â chynhyrchu'r Cynllun. Dywedodd mai ased mwyaf y Cyngor oedd ei weithlu ac felly roedd Cynllun Gweithlu yn hanfodol. Ychwanegodd ei bod yn bwysig cael y bobl iawn gyda'r sgiliau cywir, yn y swyddi cywir a sicrhau ein bod yn hwyluso datblygiad y bobl hynny y bydd y Cynllun yn ein helpu i'w gwneud.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet dros Ddiogelwch Cymunedol a Lles sut roedd y Cynllun yn mynd i'r afael ag amrywiaeth yn y gweithlu ac a yw ein gweithlu'n adlewyrchu'r gymuned rydym yn byw ynddi.

Eglurodd y Rheolwr Grŵp – AD a Datblygu Sefydliadol fod tudalen 348 o'r Cynllun yn cynnwys peth o'n data gweithlu sy'n dangos ein sefyllfa mewn perthynas â sefyllfa'r fwrdeistref sirol.

Mae 2.2% o'r sir yn lleiafrifoedd ethnig ac mae ein gweithlu ar 1.6%. rhai o'r rhesymau am hyn yw nad yw pob un o'n gweithwyr yn byw o fewn ffiniau'r fwrdeistref sirol.

Ychwanegodd y gofynnir i staff gadw gwybodaeth bersonol yn gyfredol trwy Trent Self Service i sicrhau bod ystadegau'n cael eu casglu drwy'r dull hwnnw, gan nad oes angen iddynt ddarparu hyn mewn cais am swydd gall fod yn anodd cael y ffigurau hyn fel arall.

Cyfeiriodd y Dirprwy Arweinydd at nifer o ffyrdd yr ydym yn gweithio ond ni chyfeiriwyd atynt yn y Cynllun ei hun, gofynnodd i hyn gael ei gynnwys yn ei adolygiad nesaf.

PENDERFYNWYD: bod y Cabinet yn:-

- 1) Nodwyd y gwaith a wnaed i ddatblygu'r Cynllun Gweithlu Strategol, yn enwedig yr ymgysylltu a amlinellwyd ym mharagraff 3.5
- 2) Cymeradwyo'r Cynllun Gweithlu Strategol sydd ynghlwm yn Atodiad 1 ac yn nodi'r gwaith parhaus sydd ei angen i ddatblygu cynlluniau cyflawni.

231. **ADRODDIAD GWYBODAETH I'W NODI**

Cyflwynodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, AD a Pholisi Corfforaethol adroddiad a oedd yn hysbysu'r Cabinet o'r Adroddiad Gwybodaeth ar gyfer yr hwn a gyhoeddwyd ers ei gyfarfod arferol diwethaf.

Eglurodd fod yr adroddiad yn ymwneud â Llythyr Blynyddol yr Ombwdsmon 2022-23 a gofynnodd i'r Cabinet nodi cynnwys yr adroddiad.

Gofynnodd y Dirprwy Arweinydd am eglurder i'r Aelodau ynghylch beth oedd y broses pan fydd Aelod yn cael ei gyfeirio at y Pwyllgor Safonau, a pha mor hir y bydd y broses honno'n ei gymryd.

Esboniodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol y gall yr Aelodau dderbyn cwyn Cod Ymddygiad a oedd yn cynnwys achosion honedig o dorri'r Cod Ymddygiad a gyfeirir yn gyntaf at yr

ombwdsmon. Bydd yr ombwdsmon wedyn yn ymchwilio i weld a oedd ffôl mewn gwirionedd, ac yna'n penderfynu ar ddirifoldeb y toriad a fydd yn cynnal yr ymchwiliad eu hunain ai peidio, neu'n cyfeirio at y Pwyllgor Safonau i benderfynu arno. Gall y broses fod yn fyr iawn neu gall gymryd blynyddoedd mewn rhai achosion yn dibynnu ar gymhlethdod yr achos. Cymerodd achos diweddar tua 18 mis i'w gwblhau.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn cydnabod cyhoeddi'r adroddiad y cyfeiriwyd ato ym mharagraff 3.1 yr adroddiad.

232. PROSIECT MEITHRIN CYDBERTHNASAU (RBT)

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ar y prosiect Meithrin Perthynas Gyda'n Gilydd (RBT) ac i ddirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd i gymeradwyo'r telerau terfynol ac ymrwymo i'r cytundeb lefel gwasanaeth ariannu (CLG). ar ran y Cyngor.

Eglurodd, ers mis Chwefror 2023, fod y prosiect RBT wedi bod mewn cyfnod cyd-ddylunio yn gweithio'n agos gyda'r tîm gwerthuso a gomisiynwyd o Brifysgol Caint. Cwblhawyd cam y cynllun codio ym mis Mehefin 2023 a chyflwynwyd cynnig prosiect/gwerthuso ar y cyd i'r Pwyllgor YEF i'w gymeradwyo. Cymeradwywyd y cynnig gan y Pwyllgor ar 24 Gorffennaf 2023. Roedd cefndir pellach yn adran 3 o'r adroddiad.

Croesawodd yr Aelod Cabinet dros Addysg yr adroddiad a dywedodd mai ni oedd yr unig Gyngor yng Nghymru ac un o lond llaw yn y DU gyfan i dderbyn yr arian hwn a oedd yn dangos cymaint o barch sydd i'n gwasanaeth cyfiawnder ieuenctid ledled y wlad.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn:

- Nodwyd cynnwys yr adroddiad;
- Dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd gymeradwyo telerau terfynol y cytundeb lefel gwasanaeth (CLG) mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog Cyllid a'r Prif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, AD a Chorfforaethol; a
- Awdurdodi'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd i weithredu'r CLG unwaith yn ei ffurf derfynol ar ran y Cyngor.

233. PENODI LLYWODRAETHWYR AWDURDOD LLEOL

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd adroddiad a oedd yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i benodi llywodraethwyr awdurdod lleol i'r cyrff llywodraethu ysgolion a restrir ym mharagraffau 3.1 a 3.2.

Eglurodd, ar gyfer y 15 o leoedd gwag presennol ar gyfer llywodraethwyr awdurdod lleol yn y 15 ysgol yn y tabl yn adran 3 o'r adroddiad, bod yr ymgeiswyr yn bodloni'r meini prawf cymeradwy ar gyfer penodi llywodraethwr awdurdod lleol ac nid oedd cystadleuaeth am y lle gwag.

Ychwanegodd fod cystadleuaeth am 2 le gwag ac 1 ysgol ac roedd manylion am hyn a'r penodiadau a argymhellwyd yn adran 3 o'r adroddiad.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn cymeradwyo'r penodiadau y manylwyd arnynt ym mharagraffau 3.1 a 3.4.

234. RHAGLEN MODERNEIDDIO YSGOLION - YSGOL GYNRADD COETY - CANLYNIAD HYSBYSIAD STATUDOL

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd adroddiad a oedd yn:

- rhoi gwybod i'r Cabinet am ganlyniad yr hysbysiad statudol a gyhoeddwyd mewn perthynas â'r estyniad arfaethedig i Ysgol Gynradd Coety; a
- ceisio cymeradwyaeth i gyhoeddi a chyhoeddi llythyr penderfyniad, fel y pennir gan y Cod Trefniadaeth Ysgolion, 2018 (y Cod).

Eglurodd, er mwyn mynd i'r afael â'r galw am leoedd yn Ysgol Gynradd Coety, bod Swyddogion wedi cynnal gwerthusiad opsiynau a oedd yn nodi'r angen i gynyddu'r ddarpariaeth yn yr ysgol. Ym mis Mehefin 2022, cafwyd cymeradwyaeth y Cyngor i gynnwys y cynllun yn y rhaglen gyfalaf ac i ddefnyddio adnoddau cyfalaf CBSP i ariannu'r estyniad. Roedd cefndir pellach yn adran 2 a 3 o'r adroddiad.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd fod yn rhaid cyhoeddi adroddiad gwrthwynebu yn awr yn crynhoi'r gwrthwynebiadau ac ymateb yr awdurdod lleol i'r gwrthwynebiadau hynny. Ceir manylion yr adroddiad gwrthwynebiadau yn Atodiad A. Gofynnwyd yn awr i'r Cabinet ystyried canlyniad y broses a phenderfynu a ddylid gweithredu'r cynnig. Gall y Cabinet naill ai benderfynu derbyn, gwrthod, neu addasu'r cynnig.

Dywedodd yr Aelod Cabinet Addysg mai hwn oedd y cam nesaf ar y ffordd ar gyfer estyniad i Ysgol Gynradd Coety. Diolchodd i bawb am gyfrannu yn ystod yr ymgynghoriad gan fod y sylwadau wedi eu hateb yn yr adroddiad.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet dros Ddiogelwch Cymunedol a Lles pa gamau yr oeddem yn eu cymryd mewn perthynas â'r gwrthwynebiadau a gawsom ar y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn ardal Coety/Bracla. Mae ymateb cynhwysfawr a thrafodaethau pellach i'w gweld [yma](#).

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet

- nodi canlyniad yr hysbysiad statudol a gyhoeddwyd i wneud newid rheoleiddiedig i ehangu Ysgol Gynradd Coety i fod yn ysgol â 2.5 dosbarth y flwyddyn;
- penderfynu a ddylid gweithredu'r cynnig;
- cymeradwyo cyhoeddi'r adroddiad gwrthwynebiadau; a

235. **POLISI GORFODI PRESENOLDEB YSGOL A HYSBYSIADAU COSB BENODEDIG AM ABSENOLDEB HEB GANIATÂD - COD YMDDYGIAD**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd adroddiad a oedd yn gofyn i'r Cabinet gymeradwyo'r Polisi Gorfodi Presenoldeb Ysgol diwygiedig (Atodiad 1) a hysbysiadau cosb benodedig am absenoldeb anawdurdodedig o'r ysgol - Cod Ymddygiad (Atodiad 2).

Esboniodd er y bu gwelliant ym mhresenoldeb ysgol bob blwyddyn ers y Pandemig, mae'r cyngor yn benderfynol o wella'r ffigurau i lefelau cyn-bandemig. Mae grŵp gorchwyl a gorffen, a gadeirir gan y Rheolwr Grŵp (Cymorth i Deuluoedd) wedi'i sefydlu gyda phenaethiaid cynrychioliadol a phartneriaid eraill i symud y gwaith hwn yn ei flaen.

CABINET - DYDD MAWRTH, 19 MEDI 2023

Amlinellodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd adran 3.4 o'r adroddiad a oedd yn darparu'r meini prawf ar gyfer Polisi Gorfodi Presenoldeb Ysgol diwygiedig a Hysbysiadau Cosb Benodedig.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Addysg, er bod Hysbysiadau Cosb Benodedig wedi'u trafod fel rhan o'r adroddiad, nid dyma'r man galw cyntaf. Esboniodd fod hwn yn arf oedd ar gael i ni pe bai angen, ond yn fwy felly fel rhwystr. Gellir dod o hyd i ragor o gwestiynau a thrafodaethau ar destun Hysbysiadau Cosb Benodedig [yma](#).

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn:

- Cymeradwyo'r Polisi Gorfodi Presenoldeb Ysgol; a

- Cymeradwyo'r Hysbysiadau Cosb Benodedig ar gyfer absenoldeb anawdurdodedig o'r ysgol (Cod Ymddygiad).

236. **CYNLLUN STRATEGOL CYMRAEG MEWN ADDYSG (2022-2032)**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ar weithrediad a chynnydd Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg (CSGA) 2022-2032.

Esboniodd fod WESP 5 mlynedd Pen-y-bont ar Ogwr wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn y dyddiad cau a bennwyd, sef 16 Rhagfyr 2022, a oedd ynghlwm yn Atodiad 2. Roedd Adroddiad Blynyddol 2022-23 ynghlwm yn Atodiad 3. Roedd cefndir yr adroddiad wedi'i nodi yn adran 3 o'r adroddiad.

Diolchodd yr Aelod Cabinet Addysg i'r Swyddogion am y gwaith oedd yn mynd i mewn i'r adroddiad. Soniodd y gallai llawer o bobl ym Mhen-y-bont ar Ogwr fod yn feirniadol nad yw CBS Pen-y-bont ar Ogwr yn gwneud digon i ddarparu addysg cyfrwng Cymraeg ym Mhen-y-bont ar Ogwr, fodd bynnag roedd y gwaith yn amlwg yn yr adroddiadau a gyflwynwyd heddiw ac mae i'w weld ar draws y fwrdeistref dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet dros Dai, Cynllunio ac Adfywio sut yr ydym yn sicrhau bod darpariaeth addysgu ddigonol i hwyluso'r ysgolion newydd hyn a bod ansawdd yr addysg o safon dda.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd fod staffio wedi bod yn her yn enwedig o ran staff ADY a STEM sy'n siarad Cymraeg. Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn gweithio gydag ysgolion i gefnogi dysgwyr iau i ddeall gwerth y Gymraeg a'r manteision i gyflogaeth.

Siaradodd swyddogion o is-grwpiau Fforwm y Gymraeg mewn Addysg ymhellach ar y gwaith gweithredol sy'n cael ei wneud ac atebwyd cwestiynau pellach gan y Cabinet.

PENDERFYNWYD: Bod y Cabinet yn nodi'r cynnydd a wnaed ac yn rhoi unrhyw adborth yn ôl yr angen.

237. **EITEMAU BRYD**

Dim

238. **GWAHARDD Y CYHOEDD**

PENDERFYNWYD: O dan Adran 100A (4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth) (Amrywio)

CABINET - DYDD MAWRTH, 19 MEDI 2023

(Cymru) 2007, gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod tra'n ystyried yr eitem fusnes a ganlyn. gan ei bod yn cynnwys gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym Mharagraffau 14 ac 16 o Ran 4 a Pharagraff 21 o Ran 5 o Atodlen 12A i'r Ddeddf.

Yn dilyn cymhwyso'r prawf budd y cyhoedd, penderfynwyd yn unol â'r Ddeddf y cyfeirir ati uchod, i ystyried yr eitemau a ganlyn yn breifat, gyda'r cyhoedd yn cael eu gwahardd o'r cyfarfod, gan yr ystyriwyd ym mhob amgylchiad yn ymwneud â'r eitem, y roedd budd y cyhoedd o gadw'r eithriad yn drech na budd y cyhoedd o ddatgelu'r wybodaeth.

239. CYMERADWYO COFNODION EITHRIEDIG

240. CONTRACT GWASANAETHAU CASGLU GWASTRAFF DROS DRO 2024 I 2026

Daeth y cyfarfod i ben am Time Not Specified